Muhalefet olmak güzel. Muhaliflikte bir büyü var. Gençlik büyüsü beğenmeme büyüsü. İnsanı dünyanın tepesine çıkaran ben bu dünyadan ve onun sefil şartlarından daha yüksekte bir insanım dedirten bir duygu. Muhaliflik, benim de her zaman tattığım gibi, insanın nefsini okşayan ve rüzgara karşı kollarını açıp, buradayım dedirten ve rüzgardan daha büyük olduğunu hissettiren bir duygu. Muhaliflik uçurucu.

Muhaliflik neden yaş ilerledikçe azalıyor dersen, insanın ihtiyaçları, muhalefetinin önüne geçiyor. Kimisi bir yandan torbasını doldurmakla meşgulken bir yandan muhaliflik yapabiliyor, bazısı hatta, muhalifliği sayesinde dolduruyor torbasını ama genelde insanlar iktidarla daha uyumlu bir çizgiye geliyorlar. Teorik meseleler için pratik kavgalara girişmenin o kadar da lüzumlu olmadığını görüyorlar.

Lakin muhaliflik Türkiye'de bundan ayrı bir eksiklik içeriyor. Önceden sair psikolojik dertlerine veriyordum ama artık kızıyorum ben bunlara. Düşünmeden, sadece ergen hissiyatıyla muhaliflik yaptıklarında, üç adım sonrasını görmediklerinde, karşılarındakinin bunu nasıl kullanacağını veya kendilerini nasıl aptal durumuna düşüreceklerini hesap etmeden konuştuklarında. Bu fevrilik, tabii, insanın genel arızalarından kaynaklanıyor, hiçbirimiz hayatı öyle çok hesaplı kitaplı yaşamıyoruz. Muhalifin de bu şekilde yaşamasını bekleyemeyiz. Velakin herkes için geçerli ahlakın, onun için de geçerli olduğunu, şeytanlıkla, iki yüzlülükle, yalan dolanla muhalefet olmayacağını bile hatırlamadıklarında, buruk buruk uzaklaşıyorum oradan.

Adam, bir yandan barış diyor mesela, bir yandan arkada tüfek resmi gösteriyor. Bunun muhaliflik değil aptallık olduğunu ve kalmış üç kuruşluk itibarlarının da orada harcandığını göremiyor. Kendi yankı odasında, kendi görüşünün değişik fazlardaki hallerini dinleyerek mutlu oluyor. İnsan kendini kandırır ama böyle *cemaatlerin* birbirini kandırması daha kolay ve etkili. Bunlar da öyle.

Sonra bir de ekonomik güçle boykot yaparak, ekonomiyi durdurarak muhalefet yapmayı deneyenler var. İlk duyduğumda bir gülme geldi. Bir zaman dinlediğim bir Freakonomics bölümünde, ekseriyetle boykotların bir işe yaramadığını, hatta reklam yapıp ters teptiğini söylüyorlardı. Ancak işe yaramayan boykot, belli bir markanın, şirketin ürünlerini boykot etmekle alakalı ve bu çeşit eylemlerin hepsinde, diyelim Coca-Cola'yı boykot ediyorsan, Pepsi gibi bir alternatifin var.

Bunlar ne yapacakmış? Tüm ekonomiyi boykot edeceklermiş. Bunun adı, diyorum, boykot değil de başka bir şey olsa gerek. Neticede insanın bazı temel ihtiyaçları var değil mi? Yemek, içmek, bir yerden bir yere gitmek lazım. Bunları da mı boykot edeceksin?

Edeceklermiş. Onbeş gün süreyle. Bir twitte, artık ne kadar gerçek bilemiyorum, çünkü o kadar sürreel fikirler ki bunlar, bir insandan cidden sadır olacağına da inanamıyoruz, tuvalet kağıdı kullanmazlarsa, fabrikada çalışan yobaz işçinin çıkarılacağını ve bu sayede hükümete muhalefete geçeceğine dair bir plan vardı. Nasreddin Hoca'nın torunlarıyız ama bu da artık onun hesabını bile geçti, farsa dönüştü. Kıçımızı onbeş gün tutarsak hükümeti deviririz.

Kıçımızdan gelen gücümüz!

Diyorum, bu boykot değil, bu başka bir şey ama ne? Ne? Tasarruf, tabii ki. Geçen Maliye Bakanı'nın faizin ve enflasyonun yükselmesindeki asıl sebep olarak düşüklüğünü gösterdiği tasarruf. Ne diyor bu akıllı muhalifler, tasarruf edelim diyorlar. Etkileri follower sayılarının onda biri kadar ama hadi gerçekten etkileyebildiklerini ve aşk ile herkesin *boykot* yaptığını düşünsek bile, onbeş gün sonra bu biriktirdiklerini harcamayacaklarsa, memlekete önemli bir katkı sağlamış olacaklar. Paralarını bankada tutarlarsa, kredi faizlerinde sıfır virgül bir puan indirim yaptırmaları bile mümkün.

Ben böyle muhalifleri görünce hem gülesim, hem ağlayasım geliyor. Memleketin halihazırdaki yöneticilerinden daha iyisini hakettiğini ben de düşünüyorum, ancak *daha iyisi* bunlar değil, o açık.